

На основу члана 17. став 3. Закона о поморској пловидби („Службени гласник РС”, бр. 87/11, 104/13 и 18/15) и члана 6. став 1. Закона о техничким захтевима за производе и оцењивању усаглашености („Службени гласник РС”, број 36/09),

Министар грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре доноси

ПРАВИЛНИК

о поморској опреми

"Службени гласник РС", број 100 од 13. децембра 2016.

Члан 1.

Овим правилником се прописују битни захтеви који се односе на поморску опрему који морају да буду испуњени за њено стављање на тржиште и/или употребу, укључујући изузећа у случају техничких иновација, односно због испитивања или провере, поступке за оцену усаглашености поморске опреме, садржину Декларације о усаглашености, захтеве које мора да испуни тело за оцењивање усаглашености да би било именовано за оцењивање усаглашености, знак усаглашености и означавање усаглашености и заштитну клаузулу.

Значење појединих израза

Члан 2.

Поједини изрази употребљени у овом правилнику имају следеће значење:

- 1) *акредитација* је утврђивање од стране националног тела за акредитацију да ли тело за оцењивање усаглашености испуњава захтеве одговарајућих српских, односно међународних и европских стандарда, и када је применљиво, све додатне захтеве дефинисане за поједине области, како би се вршили одређени послови оцењивања усаглашености;
- 2) *Акредитационо тело Србије* је једино тело коме је законом којим се уређује акредитација поверено обављање послова акредитације у Републици Србији;
- 3) *брод Европске уније* је брод који плови под заставом једне од држава чланица Европске уније и који је обухваћен подручјем примене међународних конвенција;
- 4) *Декларација о усаглашености* је исправа коју сачињава произвођач у складу са одредбом члана 13. овог правилника;
- 5) *дистрибутер* је правно лице или предузетник регистрован у Републици Србији, односно физичко лице са пребивалиштем у Републици Србији, које је укључено у ланац испоруке и које у оквиру обављања своје делатности испоручује производ, а није произвођач или увозник;
- 6) *домаћи брод* је брод који плови под заставом Републике Србије и који је обухваћен подручјем примене међународних конвенција;
- 7) *заступник* је правно лице или предузетник регистрован у Републици Србији, односно физичко лице са пребивалиштем у Републици Србији, које је произвођач овластио да за

његов рачун предузима радње из овлашћења, а у вези са стављањем производа на тржиште Републике Србије;

8) *знак кормиларског точка* је ознака коју произвођач ставља на производ и којим се потврђује да је тај производ усаглашен са прописаним техничким захтевима из овог правилника (у даљем тексту: *знак усаглашености*);

9) *именовано тело* је тело које обавља послове оцењивања усаглашености у складу са захтевима прописа којим се уређују технички захтеви за производе и оцењивање усаглашености;

10) *испорука на тржишту* је свако чињење доступним производа, на које се примењује овај правилник, на тржишту Републике Србије ради дистрибуције, потрошње или употребе, са или без накнаде;

11) *међународне конвенције* су конвенције, укључујући њихове протоколе и кодексе обавезне примене, усвојене у оквиру Међународне поморске организације (ИМО), које су ступиле на снагу и којима се утврђују посебни захтеви за одобрење опреме која се уграђује на бродове, а издаје их држава застава:

(1) Конвенција о међународним правилима о избегавању судара на мору, 1972;

(2) MARPOL Конвенција је Међународна конвенција о спречавању загађивања са бродова;

(3) SOLAS Конвенција је Међународна конвенција о заштити људског живота на мору;

12) *међународни инструменти* су међународне конвенције, укључујући резолуције и смернице ИМО којима се обезбеђује примена тих конвенција, укључујући њихове накнадне измене и допуне, као и стандарди за испитивање;

13) *опозив* је свака мера у циљу повраћаја опреме која је већ била стављена на располагање крајњем кориснику;

14) *повлачење* је свака мера у циљу спречавања испоруке опреме на тржиште или спречавање њене употребе;

15) *поморска опрема* је опрема која се уграђује на поморски брод;

16) *привредни субјекат* је произвођач, заступник, увозник или дистрибутер;

17) *производ* представља сваку јединицу поморске опреме;

18) *произвођач* је правно лице, предузетник или физичко лице које израђује производ или лице које се представља као произвођач стављањем на производ свог пословног имена, имена или назива, жига, неке друге препознатљиве ознаке или на други начин;

19) *стављање на тржиште* је прва испорука производа на тржиште Републике Србије;

20) *тело за оцењивање усаглашености* је привредно друштво, установа или друго правно лице које спроводи оцењивање усаглашености, односно обавља послове техничке процене, укључујући еталонирање, испитивање, сертификацију и контролу;

21) *техничка спецификација* је документ у коме се утврђују технички захтеви које треба да испуни поморска опрема;

22) *техничка иновација* је нова поморска опрема за коју није спроведен поступак оцењивања усаглашености;

23) *увозник* је правно лице или предузетник регистрован у Републици Србији, односно физичко лице са пребивалиштем у Републици Србији које ставља на тржиште Републике Србије производ из других земаља;

24) стандард за испитивање је онај стандард за испитивање за поморску опрему који је утврђен од: Међународне поморске организације (IMO), Међународне организације за стандардизацију (ISO), Међународне комисије за електротехнику (IEC), Међународне телекомуникационе уније (ITU), европске организације за стандардизацију и то: Европски комитет за стандардизацију (CEN), Европски комитет за стандардизацију у области електротехнике (CENELEC), Европски институт за телекомуникационе стандарде (ETSI), на основу налога Европске комисије који је објављен у Службеном листу Европске заједнице и регулаторних тела признатих споразумима о узајамном признавању чија је потписница Европска унија (у даљем тексту: ЕУ).

Други изрази који се употребљавају у овом правилнику, а нису дефинисани у ставу 1. овог члана, имају значење дефинисано законима којима се уређују технички захтеви за производе и оцењивање усаглашености, општа безбедност производа, стандардизација, кредитација и пловидба.

Примена

Члан 3.

Одредбе овог правилника примењују се:

– на поморску опрему, која је уграђена или треба да се угради на домаћи брод, без обзира где се брод налази у време опремања,

– на поморску опрему на коју се примењују стандарди из међународних инструмената, ако се користи за потребе побољшања безбедности на мору и спречавање загађења мора.

Битни захтеви који се односе на поморску опрему

Члан 4.

Поморска опрема која се уграђује на домаћи брод треба да испуњава захтеве из члана 7. овог правилника који се односе на пројектовање, израду и примену међународних инструмената који се примењују у тренутку кад је та опрема уграђена на брод.

Слободан промет

Члан 5.

На тржиште и/или употребу, слободно се, без икаквих ограничења, ставља поморска опрема која је усаглашена са захтевима из овог правилника.

Члан 6.

Пре уписа поморског брода који није из Европске уније у уписник поморских пловила Републике Србије, проверава се да ли стварно стање његове поморске опреме одговара сертификату издатом у складу са међународним конвенцијама за ту опрему, да ли испуњава захтеве овог правилника, као и да ли носи знак кормиларски точак – знак усаглашености.

У случају када није могуће утврдити датум уградње поморске опреме на поморски брод из става 1. овог члана, проверава се да ли та опрема испуњава захтеве овог правилника.

За поморску опрему за коју је провером из става 2. овог члана утврђено да испуњава захтеве овог правилника, издаје се сертификат који се чува уз опрему и којим се допушта држање опреме на броду, или утврђује начин употребе те опреме.

Стандарди за испитивање

Члан 7.

Поморска опрема из Прилога 5 – Поморска опрема за коју у међународним инструментима већ постоје стандарди за испитивање, који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део, треба да испуњава захтеве међународних инструмената наведених у Прилогу 5.

Усаглашеност опреме са захтевима међународних конвенција и смерницама Међународне поморске организације утврђује се стандардима за испитивање и спроводи се према модулима за оцењивање усаглашености из Прилога 5. овог правилника. Стандарди IEC и ETSI који се примењују на опрему из Прилога 5. овог правилника су алтернативни, у смислу да произвођач или његов заступник може одредити који ће од њих користити.

Поступци за оцењивање усаглашености

Члан 8.

За оцењивање усаглашености поморске опреме на коју се примењује овај правилник, пре стављања поморске опреме на тржиште и употребу, примењују се модули оцењивања усаглашености из Прилога 1 – Модули оцењивања усаглашености, који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

Члан 9.

Ако се примењује преглед типа модул В, сва поморска опрема се оцењује и у складу са:

- а) модулом D за усаглашеност са типом на основу обезбеђења квалитета процеса производње или;
- б) модулом E за усаглашеност са типом на основу обезбеђења квалитета производа или;
- в) модулом F за усаглашеност са типом на основу појединачне верификације производа.

За производе произведене појединачно или у малим количинама, а не серијски или у великим количинама – усаглашеност на основу појединачне верификације оцењује се модулом G.

Именовано тело за оцењивање усаглашености

Члан 10.

Тело за оцењивање усаглашености може да обавља послове оцењивања усаглашености производа, ако испуњава захтеве за оцењивање усаглашености из Прилога 4. – Захтеви које треба да испуни тело за оцењивање усаглашености да би било именовано за оцењивање усаглашености, који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део (у даљем тексту: именовано тело).

Знак усаглашености и означавање усаглашености

Члан 11.

На поморску опрему која је усаглашена са захтевима овог правилника, пре њеног стављања на тржиште, и/или употребу, ставља се знак кормиларског точка у складу са Прилогом 2 – Знак кормиларског точка, који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

Знак кормиларског точка на поморску опрему ставља произвођач или његов заступник, односно увозник, ако произвођач или његов заступник није регистрован на територији Републике Србије.

Знак кормиларског точка ставља се на поморску опрему на видном месту тако да буде читљив и неизбрисив, у складу са прописом којим се уређује начин стављања и употреба знакова усаглашености.

Ако на производ, због његове величине или природе није могуће ставити знак кормиларског точка на начин прописан у ставу 3. овог члана, знак кормиларског точка се ставља на његову амбалажу и у приложене документе, у складу са прописом којим се уређује начин стављања и употреба знакова усаглашености.

Уз знак кормиларског точка се ставља јединствени број именованог тела за оцењивање усаглашености из регистра именованих тела за оцењивање усаглашености, као и последње две цифре године издавања исправе о усаглашености, ако је тело спроводило, односно учествовало у оцењивању усаглашености.

Произвођач, увозник, дистрибутер и заступник на производу, или компоненти ако није могуће на производу, на амбалажи или у документу који прати производ наводи своје пословно име, име или назив, жиг и адресу свог седишта на којој се могу добити информације о производу.

Члан 12.

Када је потребно заменити поморску опрему у удаљеној луци, када због разумног времена и трошкова није могуће уградити опрему која носи знак кормиларског точка (ванредне околности), уз адекватно образложење бродара брода именованом телу, на брод се може уградити поморска опрема у складу са одредбама ст. 2. и 3. овог члана.

Поморска опрема из става 1. овог члана треба да буде пропраћена документацијом, издатом од државе чланице ИМО која је потписница релевантних конвенција из члана 2.

тачка 11) овог правилника, којом се потврђује усаглашеност са релевантним захтевима ИМО.

Одмах, чим је то могуће, потребно је обезбедити да поморска опрема из става 1. овог члана заједно са документацијом о испитивању, испуни захтеве стандарда за испитивање и овог правилника.

У случају да одређена поморска опрема са знаком кормиларског точка није доступна на тржишту, може се уградити поморска опрема која је у складу са одредбама става 5. овог члана.

Поморска опрема из става 1. овог члана уграђена на брод треба да буде пропраћена привременом потврдом о одобрењу коју је издала држава заставе, у којој се наводи следеће:

- 1) поморска опрема са знаком кормиларског точка коју треба заменити одобреном опремом;
- 2) околности под којима је издат сертификат и посебно навођење недоступности опреме са знаком кормиларског точка;
- 3) прецизни захтеви за пројектовање, израду и примену на основу којих је издат сертификат о одобрењу;
- 4) стандарди за испитивање, ако постоје, који се примењују у одговарајућим поступцима одобрења.

Декларација о усаглашености

Члан 13.

Декларација о усаглашености потврђује да производ испуњава захтеве овог правилника.

Декларација о усаглашености дата је у Прилогу 3 – Декларација о усаглашености, који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део, и садржи елементе прописане у модулима за оцењивање усаглашености из чл. 8. и 9. овог правилника.

Састављањем декларације о усаглашености произвођач преузима одговорност да је та опрема пројектована и произведена у складу са одговарајућим стандардима и техничким спецификацијама, односно да испуњава захтеве овог правилника.

Произвођач декларацију о усаглашености преводи на језик или језике које захтева држава заставе.

Уз поморску опрему која се уграђује на домаћи брод, потребно је да се на броду налази Декларација о усаглашености докле год се та поморска опрема налази на броду.

Неусаглашеност поморске опреме

Члан 14.

Сматра се да поморска опрема није усаглашена у случају да:

- 1) је знак кормиларског точка стављен супротно одредбама члана 11. овог правилника;
- 2) знак кормиларског точка није стављен на производ;
- 3) декларација о усаглашености није сачињена;
- 4) декларација о усаглашености није исправно сачињена;
- 5) техничка документација није доступна, или није потпуна;
- 6) декларација о усаглашености није на броду.

У случају неусаглашености из става 1. овог члана предузимају се одговарајуће мере у складу са законом којим се уређују технички захтеви за производе и оцењивање усаглашености.

Техничке иновације

Члан 15.

У случају техничких иновација именовано тело одобрава да се поморска опрема за коју није спроведен поступак оцењивања усаглашености угради на домаћи брод, ако именовано тело утврди да је та опрема усаглашена са захтевима овог правилника.

Поступци за утврђивање усаглашености из става 1. овог члана исти су и за домаћу поморску опрему и за поморску опрему произведену у другим државама.

За поморску опрему из става 1. овог члана именовано тело издаје сертификат који се стално налази са том опремом и којим се даје одобрење за уградњу опреме на брод, као и упутства за њено коришћење.

Изузеци код испитивања опреме

Члан 16.

У циљу испитивања, односно провере поморске опреме из члана 15. овог правилника, може се дозволити уградња на брод, поморске опреме која није усаглашена са модулима за оцењивање усаглашености или која не представља техничку иновацију, ако су испуњени следећи услови:

- 1) поморска опрема има сертификат државе заставе који се уз њу стално налази и којим се потврђује да држава застава даје одобрење за уградњу опреме на брод, као и упутства за њено коришћење;
- 2) сертификат из тачке 1) овог члана треба да је временски ограничен на период који држава застава сматра потребним за обављање испитивања;
- 3) поред опреме која се испитује, на броду се мора налазити поморска опрема која испуњава захтеве овог правилника и која треба да буде спремна за тренутну употребу.

Заштитна клаузула

Члан 17.

Испорука или употреба производа који су стављени на тржиште Републике Србије, који испуњавају захтеве из овог правилника, на које је стављен знак усаглашености, који су исправно пројектовани, израђени и уграђени, као и одржавани и коришћени у складу са њиховом наменом, може се ограничити или забранити у складу са законом којим се уређују технички захтеви за производе и оцењивање усаглашености.

Усклађеност са прописима Европске уније

Члан 18.

Овај правилник је усклађен са свим начелима и битним захтевима из Директиве 2014/90/ЕУ Европског парламента и Савета од 23. јула 2014. године о поморској опреми и стављању ван снаге Директиве Већа 96/98/ЕЗ.

Члан 19.

Од дана ступања на снагу потврђеног међународног уговора о оцењивању усаглашености и прихватању индустријских производа са Европском унијом (АСАА споразум), у овом правилнику, за производе на који се примењује овај правилник, речи: „Декларација о усаглашености” имаће значење: „ЕЗ декларација о усаглашености”; речи: „преглед типа” имаће значење: „ЕЗ преглед типа”; а речи „сертификат о прегледу типа”, имаће значење: „ЕЗ сертификат о прегледу типа”.

Ако уговор из става 1. овог члана не буде закључен, значење речи: „декларација о усаглашености”, „преглед типа”, „сертификат о прегледу типа” из става 1. овог члана примењују се од дана приступања Републике Србије Европској унији.

Члан 20.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, а примењује се од 1. децембра 2018. године.

Број 110-00-131/2016-06

У Београду, 30. новембра 2016. године

Министар,

проф. др **Зорана Михајловић**, с.р.

Прилог 1. - Модули оцењивања усаглашености

Прилог 2. - Знак кормиларског точка

Прилог 3. - Декларација о усаглашености

Прилог 4. - Захтеви које треба да испуни тело за оцењивање усаглашености да би било именовано за оцењивање усаглашености

Прилог 5 - Поморска опрема за коју у међународним инструментима већ постоје стандарди за испитивање